

REKOMMANDATION

Rek. 2/2023

Vestnordisk madpyramide

I henholdt til Charter for Vestnordisk Råd artikel 3, samt i henholdt til Erklæring om samarbejde afgivet af Islands regering, Færøernes Landsstyre, Grønlands Landsstyre og Vestnordisk Råd stk. 4, har Vestnordisk Råd den 30. august 2023 vedtaget nedenstående rekommandation efter forslag fra Færøernes delegation

Vestnordisk Råd henstiller til Færøernes Landsstyre, Naalakkersuisut i Grønland og Islands regering

at undersøge mulighederne for en etablering af lokale og en fælles vestnordisk madpyramide, herunder ved eventuel implementering af anbefalinger i rapporten Nordic Nutrition Recommendations 2023

Reykjavík den 31. august 2023

Jenis av Rana

Formand

Lárus Valgarðsson

Generalsekretær

Begrundelse

På Vestnordisk Råds årlige temakonference, som i 2023 blev afholdt på Færøerne, fik deltagerne et indblik i madkulturen i de vestnordiske lande. Temaet for konferencen var fødevarer sikkerhed og selvforsyning i Vestnorden, og oplægsholdere fra de vestnordiske lande havde oplæg om vestnordiske fødevarer, madkultur og især fordelene ved at udnytte de lokale madvarer.

På konferencen blev det meget tydeligt, at madkulturen i de vestnordiske lande er meget påvirket af madkulturen i andre lande, specielt de andre nordiske lande. Konferencen viste imidlertid også, at betydningen af den lokale madkultur er af essentiel betydning for de vestnordiske samfund, både ernæringsmæssigt men i høj grad også i forhold til holdningen til madspild og udnyttelse af lokale madvarer.

Madkulturen i de vestnordiske lande er traditionelt meget forskellig fra andre madkulturer i nærområdet, som har haft stor indflydelse på den vestnordiske madkultur. De sidste år har der været meget fokus på den traditionelle madkultur overalt, også i vestnorden, og der har været særligt fokus på betydningen af at prioritere lokale madvarer og lokal madkultur.

I dag bliver en stor del af maden i de vestnordiske lande importeret fra andre lande, ikke kun i nærområdet, men også fra fjerne lande som f.eks. sydamerika. Ernæringsmæssigt ved man i dag, at beboerne i de vestnordiske lande har brug for og kan få den optimale ernæring gennem lokale madvarer. Det er således i stor udstrækning unødvendigt at importere mad fra andre lande, hvis man er bevidst om en optimal udnyttelse af lokale madvarer og bearbejdningen af disse.

Når det kommer til oplysning om fødevarer og ernæring så har de vestnordiske lande brugt den danske såkaldte madpyramide. Den viser, hvilke fødevarer der er mest behov for, og hvilke, der er mindst behov for, rent ernæringsmæssigt. Flere af disse fødevarer og råvarer skal imidlertid importeres. Viden og forskning på området har derimod vist, at de fødevarer, som borgerne i de vestnordiske lande har brug for ernæringsmæssigt, findes i nærområdet, og derfor er det oplagt at de vestnordiske lande laver en madpyramide, som tager udgangspunkt i egne behov og madvarer. Det anbefales at der udarbejdes en lokal madpyramide hvor hvert enkelt vestnordisk land samt en fælles vestnordisk madpyramide, alt efter hvilke råvarer, der findes i de enkelte lande, samt hvilke ernæringsmæssige behov, der måtte være.

Vestnordisk Råd anbefaler de vestnordiske regeringer at udarbejde lokale madpyramider samt at indgå i et samarbejde om udarbejdelsen af en fælles vestnordisk madpyramide. Vestnordisk Råd noterer sig udgivelsen af den nordiske rapport Nordic Nutrition Recommendations 2023, -Integrating Environmental Aspects, og anser at ved eventuel implementering af rapportens anbefalinger burde de vestnordiske lande stræbe efter at næringsstofanbefalingerne er i forhold til lokale råvarer, fremfor at transportere madvarer fra Syd til Nord.